

NÄIN LIIKUTAAN TUEN PORTAILLA (YTE)

Tuki jaetaan kolmeen portaaseen:

1. **Yleinen tuki** Tuki on tilapäistä ja ennaltaehkäisevää.
2. **Tehostettu tuki** Oppilaalla oppimissuunnitelma, tuki on jatkuvaa/säännöllistä.
3. **Eriytynen tuki** Oppilaalla HOJKS ja erityisen tuen päätös.

- Tuen määrä ja monipuolisuus kasvaa noustessa YTE-portaikossa.
- **Tuen seurantalistassa** on kuvattu tukimuotoja, joita annetaan kaikilla tuen portailla. Lista löytyy ohjeiden lopusta.
- Tuen portailla **ei voi hypätä** portaan yli (esim. yleisestä tuesta ei voi siirtyä suoraan erityiseen tukeen).
- **Opettaja merkitsee Wilmaan oppilaalle antamansa tuen** (*tuki-sivulla*).

Päivämäärällä merkitään seuraavat tuet; ennakoiva tukiopetus ja tukiopetus, huoltajapalaverit, kasvatuskeskustelu ja kehityskeskustelu oppilaan kanssa, koulukuraattorin/koulupsykologin/terveydenhoitajan antama tuki ja oppilashuoltoryhmässä selvitellään oppilaan tilannetta.

Aianjaksolla merkitään seuraavat tuet, läksykerho, muu tuki, omakielisen opettajan antama tuki, osa-aikainen erityisopetus ja tehostettu yhteistyö kodin kanssa.

- Pedagogiset asiakirjat tehdään Wilmaan (*pedagoginen arvio, oppimissuunnitelma OPPIMISSUUNNITELMA, pedagoginen selvitys ja henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma HOJKS*). Uuden pedagogisen asiakirjan tekemisen Wilmaan aloittaa **luokanvalvoja**. (*Pedagogisissa asiakirjoissa ei kuvata oppilaan henkilökohtaisia ominaisuuksia. Suunnitelmiin kirjataan ainoastaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot.*)
- Oppilashuoltoryhmä käsittelee aina pedagogiset arviot ja pedagogiset selvitykset.

YLEINEN TUKI

Yleisen tuen perustana on jokaisen oppilaan oikeus saada laadukasta opetusta, ohjausta ja tukea.

- Oppilasta tuetaan tukilistan tukimuodoilla (ohjeen lopussa).
- Mikäli yleisen tuen tukimuodot eivät riitä tehdään **pedagoginen arvio**.
- Pedagogisen arvion aloittaa **luokanvalvoja**. Arvion tekemiseen osallistuvat erityisopettaja, aineenopettajat sekä tarvittava oppilashuoltohenkilöstö. Pedagogisen arvion laatimisessa ovat oppilas ja huoltaja mukana (ohjeet lomakkeessa).
- Valmis arvio käydään läpi huoltajien ja oppilaan kanssa ja luokanvalvoja vie arvion OHR:n käsiteltäväksi. OHR tekee päätöksen oppilaan siirtämisestä tehostettuun tukeen tai yleisen tuen jatkamisesta. Kun päätös on tehty OHR:ssä, se lukitaan. OHR kirjaa kaikki päätökset muistioon ja oppilashuoltorekisteriin.
- Pedagoginen arvio näkyy Wilmassa huoltajille sekä arvion laatijoille ja OHR-ryhmän jäsenille.
- Siirryttäessä tehostettuun tukeen laaditaan oppilaalle **oppimissuunnitelma**. Oppimissuunnitelman aloittaa luokanvalvoja. Suunnitelman tekemiseen osallistuvat erityisopettaja, aineenopettajat sekä tarvittava oppilashuoltohenkilöstö.
- Mikäli oppilas siirretään tehostetusta tuesta takaisin yleiseen tukeen; tehdään uusi pedagoginen arvio, jonka päätöksellä OHR siirtää oppilaan takaisin yleiseen tukeen.

TEHOSTETTU TUKEA

Tehostettua tukea annetaan, kun yleinen tuki ei riitä. Tukimuodot ovat samoja kuin yleisen tuen aikana, mutta toteutus on suunnitelmallisempaa, vahvempaa ja monimuotoisempaa. Tehostetussa tuessa oppilas tarvitsee säännöllistä tai samanaikaisesti useita tukimuotoja.

- Oppilashuoltoryhmä tekee päätöksen tehostettuun tukeen siirtämisestä pedagogisen arvion perusteella. Tehostetussa tuessa olevalla oppilaalla pitää olla laadittuna oppimissuunnitelma.
- **Luokanvalvoja aloittaa oppimissuunnitelman laatimisen välittömästi OHR käsittelyn jälkeen.**
- Oppimissuunnitelma laaditaan yhteistyössä aineenopettajan ja erityisopettajan kanssa. Suunnitelman laatimiseen osallistuvat oppilas ja huoltaja.
- Opettaja, huoltaja ja oppilas allekirjoittavat oppimissuunnitelman tapaamisessa. Allekirjoitettu oppimissuunnitelma arkistoidaan kansliaan.
- Oppimissuunnitelma näkyy Wilmassa huoltajille sekä arvion laatijoille ja OHR-ryhmän jäsenille. Asiakirjan voi piilottaa muilta opettajilta laittamalla rastin kohtaan piilotettu muilta opettajilta.
- Rehtori lukee oppimissuunnitelman, jonka jälkeen siihen voi täydentää seuranta-kohtaa. Asiakirjan muita osia ei voi muokata.
- Luokanvalvoja sekä oppilashuoltoryhmä seuraavat tehostetun tuen toteutumista.
- Oppimissuunnitelma arvioidaan/tarkistetaan vähintään kerran lukuvuodessa ja/tai aina tuen tarpeen muuttuessa.
- Mikäli arvioinnissa todetaan, että tehostettua tukea jatketaan tehdään oppilaalle uusi oppimissuunnitelma ("kopio" Wilmassa). Tällöin uuteen oppimissuunnitelmaan kopioituu kaikki tiedot vanhasta ja tarvittaessa tietoja muokataan ja muutetaan. Uuden oppimissuunnitelman kanssa toimitaan, kuten ensimmäisenkin; tavataan vanhemmat, allekirjoitukset, arkistointi ja ilmoitus OHR:lle, joka lukee asiakirjan.
- Mikäli arvioinnissa todetaan, että oppilas ei enää tarvitse tehostettua tukea tehdään uusi **pedagoginen arvio**, joka käsitellään OHR:ssä samoin kuin edellä.

ERITYINEN TUKEA

Erityistä tukea annetaan oppilaalle, jolle tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu muilla tukitoimilla.

- Jos tehostettu tuki ei riitä, tarvitaan erityisen tuen päätös, jota varten tehdään **pedagoginen selvitys** Wilmaan.
- Selvityksen aloittaa luokanvalvoja. Selvitys tehdään moniammatillisena yhteistyönä ja sitä tarvittaessa täydennetään asiantuntijalausunnolla. Laadittaessa kuullaan oppilasta ja hänen huoltajiaan.
- Pedagoginen selvitys käsitellään OHR:ssä, joka lukitsee asiakirjan käsittelyn jälkeen.
- Perusopetuksen erityispalvelupäällikkö saa automaattisesti lukitun pedagogisen selvityksen Wilmasta. Selvityksen perusteella hän tekee päätöksen oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta. Päätöksessä selvitetään erityisen tuen antamisen lisäksi oppilaan pääsääntöinen opetusryhmä, avustajapalvelut, muut palvelut sekä tarvittaessa opetuksen poikkeava järjestäminen.
- Päätös tarkistetaan aina kun tuen tarpeessa ja määritellyissä järjestelyissä tapahtuu muutoksia.
- **Kun oppilaalla on erityisen tuen päätös laaditaan hänelle henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma HOJKS.** HOJKS laaditaan pedagogisen selvityksen pohjalta yhteistyössä opettajien, oppilaan ja huoltajien kanssa. Mukana voi olla myös muita asiantuntijoita.
- Oppimäärän yksilöllistäminen edellyttää erityisen tuen päätöstä. **Oppimäärä yksilöllistetään vasta, kun oppilas ei selviydy tuesta huolimatta hyväksytysti oppiaineen ydinsisällöistä** (vähintään arvosana 5). Jokaisesta yksilöllistetystä oppiaineesta määritellään tavoitteet, sisällöt ja arviointitavat HOJKS:ssa. Yksilöllistetty oppiaine merkitään todistukseen tähdellä*.
- HOJKS laaditaan välittömästi erityisen tuen päätöksen jälkeen.
- Opettaja, huoltaja ja oppilas allekirjoittavat HOJKS:in. Allekirjoitetun HOJKS:in kanssa toimitaan samoin kuin OPPIMISSUUNNITELMA:n kanssa.
- HOJKS tarkistetaan/arvioidaan vähintään kerran lukuvuodessa.
- Jos oppilas ei enää tarvitse erityistä tukea tehdään uusi **pedagoginen selvitys**, joka käsitellään OHR:ssä, joka lukitsee selvityksen. Tämän jälkeen tehdään hallinnollinen päätös erityisen tuen päättymisestä. Päätös kirjataan oppilasrekisteriin, ja oppilas siirretään tehostettuun tukeen.

<p>TUEN SEURANTALISTA KAIKILLA TUEN PORTAILLA</p> <ul style="list-style-type: none">* Kahdenkeskiset keskustelut oppilaan kanssa; koulunkäynnin tavoitteet, oppilaan oppimiseen liittyvät vahvuudet ja kehityshaasteet* Oppilaan paikka luokassa tukee keskittymistä opiskeluun* Luokkahuone on siisti ja selkeä; tarvittaessa tilanjakaja* Luokassa on selkeät säännöt ja kannustava ilmapiiri* Tunnin tavoitteet käydään läpi oppilaiden kanssa* Havainto- ja apumateriaaleja sekä muuta havainnollistamista käytetään* Opittavia asioita mallinnetaan ja konkretisoidaan* Toimintaohjeita yksinkertaistetaan, tehtäviä pilkotaan* Oppimaan oppimisen taitojen vahvistaminen* Opetusta eriytetään ja otetaan huomioon seulontatieto* Tehtäviä eriytetään* Kotitehtäviä eriytetään* Lisätään työskentelytaukoja* Läksyt merkitään taululle* Opettaja, avustaja tai luokkatoveri auttaa läksyjen merkitsemisessä* Käytetään läksyvihkoa* Läksykerho tai muu läksytuki koulussa* Säännöllinen palaute ja kannustaminen* Lisääjän käyttö kokeissa* Kokeiden suorittaminen erillisessä tilassa* Suullisten kokeiden käyttö	<ul style="list-style-type: none">* Ennakoiva tukiovetus* Tukiovetus* Toisen oppilaan tai tukioppilaan tuki* Samanaikaisopetus* Osa-aikainen erityisopetus* Kerhot* Joustavat ryhmittelyt* Koulunkäyntiavustajan antama tuki* Omakielisen opettajan antama tuki* S2-opettajan antama tuki* Oppilaanohjaajan antama tuki* Terveystenhoitajan antama tuki* Koulukuraattorin antama tuki* Koulupsykologin antama tuki* Oppimissuunnitelman käyttö* Wilman johdonmukainen käyttö ja oppilaan osallisuus omiin asioihin* Huoltajapalaveri, jossa on sovittu tavoitteet ja toimenpiteet* Keskustelut toisten opettajien kanssa* Keskustelut erityisopettajan kanssa* Tehostettu yhteistyö kodin kanssa* Oppilaan tilanteen selvittely oppilashuoltoryhmässä* Muut
--	--